Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΕΝΑΤΟ
(ΦΥΛΛΟ 94)
ΜΑΡΤΙΟΣ
2017

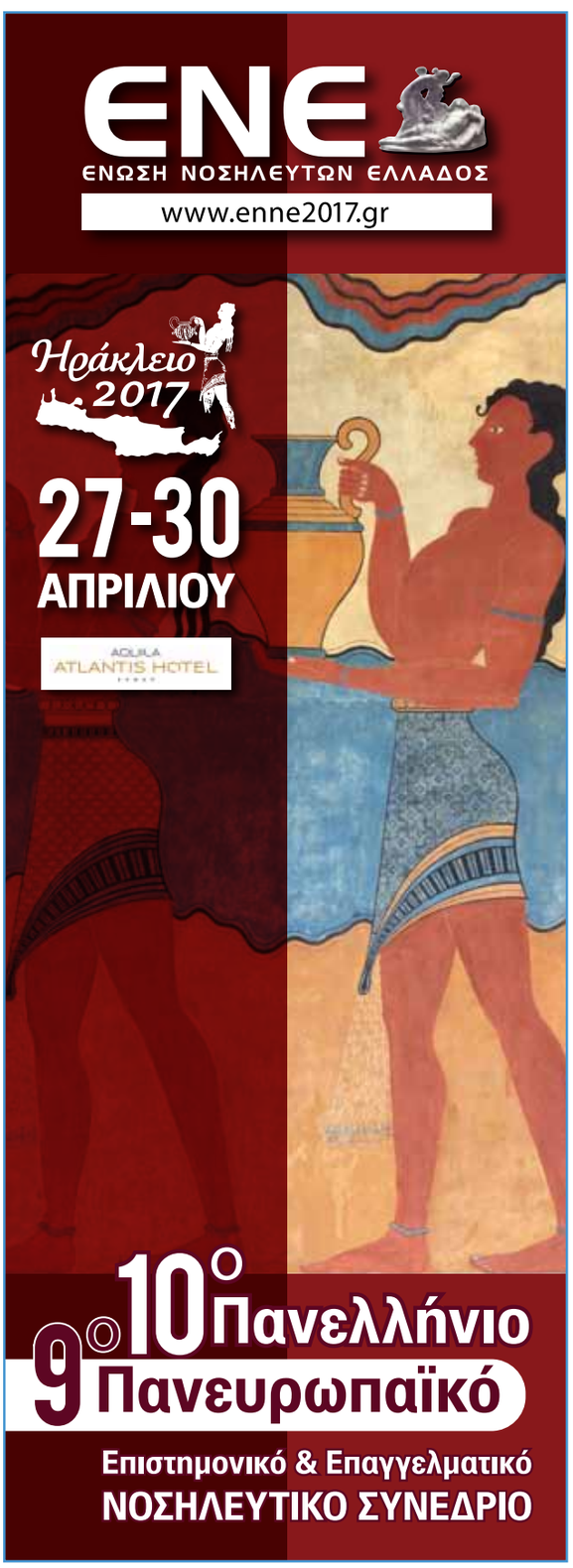

Υπόμνημα της ΕΝΕ για το θεσμό του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΡΥΘΜΟΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βασιλίσσης Σοφίας 47
Τ.Κ. 106 76 Αθήνα,
Τηλ.: 210 3648044, Fax: 210 3617859
e-mail: info@enne.gr

www.enne.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δημήτριος Σκουτέλης / Πρόεδρος Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
Παντελής Στεργιάννης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Δημήτριος Πιστόλας / Αντιπρόεδρος Α΄Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Απόστολος Κωτσής / Αντιπρόεδρος Β΄Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Αριστείδης Δάγλας / Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Κωνσταντία Μπελαλή / Αναπληρωτής Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Λάμπρος Μπίζας / Ταμίας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.
Γεώργιος Δόντσιος / Οργανωτικός Γραμματέας Δ.Σ. Ε.Ν.Ε.

Μέλη:
Γεώργιος Αβραμίδης
Γεώργιος Δραχτίδης
Συμεών Μπάρκας
Παναγιώτης Κοσκινάς
Γεώργιος Ίντας
Γεώργιος Ποντισίδης
Γεώργιος Αρβανίτης
Αριστείδης Μάρκου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
Γερόλυμος Βασίλης

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ
www.enne.gr
Γιάννης Μπατής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ
Δημήτριος Σκουτέλης

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΣΑΒΒΑΣ Ι. ΓΑΒΡΑΣ
Κοτζιά 16, Περιστέρι,
Τ.Κ. 121 37, Τηλ.: 210 5718423,
Fax: 210 5753246
e-mail: gavras@otenet.gr

Τα ενυπόγραφα άρθα
απηχούν τις απόψεις του υπογράφοντος
και δεν εκφράζουν υποχρεωτικά την εφημερίδα.
Χειρόγραφα, δημοσιευμένα ή μή,
δεν επιστρέφονται.
Απαγορεύεται η ανατύπωση
ή εκμετάλλευση μέρους
ή όλου του κειμένου χωρίς
την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Υπόμνημα της ΕΝΕ για το θεσμό του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή

Συνέχεια στη σελ. 04 »

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος αναφορικά με την παρασκευή των κυτταροστατικών φαρμάκων στα νοσοκομεία

Συνέχεια στη σελ. 11 »

10ο Πανελλήνιο 9ο Πανευρωπαϊκό Επιστημονικό & Επαγγελματικό Νοσηλευτικό Συνέδριο

Συνέχεια στη σελ. 14 »

Νοσηλευτές: Οι σύγχρονοι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι

Γράφει ο Παντελής Στεργιάννης

Σε ετήσια βάση η Ι.Π. Μεσολογγίου τιμά τους ένδοξους «Ελεύθερους Πολιορκημένους» με τις Εορτές Εξόδου. Οι Μεσολογγίτες, τον Απρίλη του 1826, προέβησαν στην ηρωική Έξοδο ως απέλπιδα προσπάθεια να διαφύγουν κατά την ασφυκτική πολιορκία της πόλης από τουρκικά και αιγυπτιακά στρατεύματα.

Στις μέρες μας, οι Έλληνες νοσηλευτές θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως σύγχρονοι Ελεύθεροι Πολιορκημένοι του συστήματος Υγείας της χώρας. Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει σημαντικά την καθημερινότητας τους, με τους μισθούς συνεχώς να μειώνονται ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται συνεχώς το κόστος διαβίωσης. Παράλληλα, οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι έχουν οδηγήσει σε υποστελέχωση των Ελληνικών νοσοκομείων και σε ελλείψεις υλικών, δυσκολεύοντας το έργο τους κατά την παροχή νοσηλευτικών υπηρεσιών στους πολίτες.

Δυστυχώς, αρκετοί Έλληνες νοσηλευτές ακολουθούν το παράδειγμα των Ελεύθερων Πολιορκημένων του Μεσολογγίου και οδηγούνται στην Έξοδο, με στόχο την αναζήτηση ποιοτικότερων συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Στην απόφαση αυτή δεν συμβάλλουν μόνο οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι της χώρας μας, αλλά και η αίσθηση αναξιοκρατίας και αδικίας για την κατάληψη θέσεων ευθύνης στα Ελληνικά νοσοκομεία, καθώς και η έλλειψη κατοχύρωσης κατά την εφαρμογή νοσηλευτικών πράξεων.

Κάθε Έλληνας νοσηλευτής έχει κοστίσει στο Ελληνικό κράτος χρήματα για την εκπαίδευση του. Η εργασία στο εξωτερικό, επομένως, παρέχει έτοιμους επιστήμονες, χωρίς το παραμικρό κόστος εκπαίδευσης, σε άλλες χώρες. Είναι πιο απαραίτητο από ποτέ, η πολιτεία να λάβει εκείνα τα μέτρα που θα βοηθήσουν τους Έλληνες νοσηλευτές να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υγειονομικών υπηρεσιών, ενώ παράλληλα θα τους οδηγήσει να αναζητήσουν εργασία στη χώρα μας.

Εμπεριστατωμένες προτάσεις με ελάχιστο ή μηδενικό κόστος και, παράλληλα, πολλά οφέλη υπάρχουν πολλές.

Μένει μόνο η θέληση.

Υπόμνημα της ΕΝΕ για το θεσμό του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή

Όπως είναι ήδη γνωστό, στα νοσοκομεία όλης της χώρας έχει καθιερωθεί ο θεσμός της εφημερίας του νοσηλευτή, ή άλλως, του εφημερεύοντος νοσηλευτή, ο οποίος χρίζεται υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας για την απογευματινή ή τη νυχτερινή βάρδια του κυκλικού ωραρίου, καθώς επίσης και τα σαββατοκύριακα και τις αργίες.

Η ανωτέρω συνήθης πρακτική δεν είναι, ωστόσο, νομοθετικώς κατοχυρωμένη, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν συγκεκριμένες διατάξεις που να περιγράφουν, έστω και σε γενικές γραμμές, τις αρμοδιότητες του εφημερεύοντος νοσηλευτή. Κατά συνέπεια, δοθέντος του ανεπαρκούς έως και ανύπαρκτου κανονιστικού πλαισίου που θα έπρεπε να διέπει την δράση και την ευθύνη του εφημερεύοντος νοσηλευτή, υφέρπει πάντα ο κίνδυνος της αυθαιρεσίας αλλά και της μετακύλισης ευθυνών αναφορικά με τις υπηρεσιακές ενέργειες κάθε νοσηλευτή που χρίζεται εφημερεύων.

Ειδικότερα, δοθέντος ότι κάθε νοσοκομείο απαρτίζεται από συγκεκριμένες και σαφώς διακριτές μεταξύ τους υπηρεσίες, ήτοι την ιατρική, την νοσηλευτική, την διοικητική και την τεχνική, εξυπακούεται ότι ο εφημερεύων νοσηλευτής ευθύνεται αποκλειστικώς και μόνον για την εύρυθμη λειτουργία της νοσηλευτικής υπηρεσίας, εις την οποία και ανήκει οργανικώς. Δεν νοείται, δηλαδή, ανάληψη οιασδήποτε πρωτοβουλίας εκ μέρους του εφημερεύοντος νοσηλευτή, είτε αυτοβούλως, είτε κατόπιν εντολής ή παραίνεσης υπαλλήλου ιεραρχικώς προϊσταμένου, η οποία να άπτεται της λειτουργίας άλλης υπηρεσίας πλην της Νοσηλευτικής. Η δικαιολογητική βάση της ανωτέρω διαπίστωσης ανευρίσκεται πρωτίστως στη νομοθετικώς κατοχυρωμένη ανεξαρτησία των διαφόρων υπηρεσιών ενός νοσοκομείου, όπως αυτή προκύπτει από τις διατάξεις του Προεδρικού Διατάγματος 87/1986.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Προεδρικού Διατάγματος 87/1986, οι αρμοδιότητες της νοσηλευτικής υπηρεσίας είναι η παροχή νοσηλείας στους αρρώστους, σύμφωνα με τα διδάγματα της νοσηλευτικής και στο πλαίσιο των κατευθύνσεων των υπευθύνων σε κάθε περίπτωση ιατρών, η προώθηση και προαγωγή της νοσηλευτικής και της εκπαίδευσης στον τομέα αυτό, και ο προγραμματισμός και ο έλεγχος των παρεχομένων υπηρεσιών.

Οι ανωτέρω σαφείς διατάξεις δεν αφήνουν περιθώριο αμφιβολιών ως προς τον αναγκαίο περιορισμό της δράσης ενός εφημερεύοντος νοσηλευτή αυστηρά γύρω από ζητήματα, που άπτονται αποκλειστικώς της αρμοδιότητας της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας. Ο ορισμός ενός νοσηλευτή ως εφημερεύοντος συνεπάγεται αυτομάτως την ανάληψη αυξημένων ευθυνών, που εκφεύγουν του συνήθους κύκλου καθηκόντων του. Η θέση του εφημερεύοντος νοσηλευτή είναι σε κάθε περίπτωση μια θέση ευθύνης, που απαιτεί εμπειρία, ικανότητα χειρισμού πάσης φύσεως καταστάσεων, ικανότητα συντονισμού της δράσης του λοιπού νοσηλευτικού προσωπικού, οργανωτικό πνεύμα και δυνατότητα διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού κατά τον πλέον παραγωγικό τρόπο. Ενόψει των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι ο εφημερεύων νοσηλευτής δεν είναι δυνατόν, παράλληλα με την διενεργούμενη εφημερία, να εκτελεί κανονικά και βάρδια σε κάποιο τμήμα του νοσοκομείου.

Η εκτέλεση παράλληλης με την εφημερία βάρδιας αφαιρεί αυτομάτως από το νοσηλευτή την δυνατότητα αποτελεσματικού ελέγχου και εποπτείας επί της συνολικής λειτουργίας της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας. Για τον λόγο αυτό, η Ε.Ν.Ε θεωρεί ότι ο εφημερεύων νοσηλευτής θα πρέπει να εκτελεί τα καθήκοντά του απρόσκοπτα, χωρίς να είναι επιφορτισμένος με την εκτέλεση βάρδιας, ρόλος που δεν συνάδει με την έννοια της εφημερίας.

Περαιτέρω, ενόψει των προαναφερθεισών ιδιαίτερων προσόντων που θα πρέπει να διακρίνουν κάθε νοσηλευτή που ορίζεται ως εφημερεύων, δεν νοείται η ανάθεση εφημερίας σε νεοδιορισμένο νοσηλευτή, που διανύει ακόμη την διετή δοκιμαστική περίοδο και δεν διαθέτει την απαιτούμενη εργασιακή και επαγγελματική προς τούτο εμπειρία. Εξάλλου, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η θέση του εφημερεύοντος προσομοιάζει με την θέση του υπευθύνου της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, για την κατάληψη της οποίας ελέγχεται σε κάθε περίπτωση η συνδρομή αυξημένων τυπικών και ουσιαστικών προσόντων, πρωτίστως δε απαιτείται η συμπλήρωση ικανού χρόνου προϋπηρεσίας.
Ο εφημερεύων Νοσηλευτής κατά την εφημερία του εκτελεί καθήκοντα που συνδέονται αποκλειστικώς με τη λειτουργία της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του είναι τα ακόλουθα :

α) Να συνεργάζεται με τη Διεύθυνση της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας για θέματα που αφορούν την νοσηλευτική φροντίδα των βαριά αρρώστων, καθώς και τα γενικότερα προβλήματα που προκύπτουν κατά τις αργίες, το απόγευμα και τη νύχτα στο νοσοκομείο, σχετικά πάντοτε με τη Νοσηλευτική Υπηρεσία. Επίσης συνεργάζεται με το ιατρικό και λοιπό προσωπικό υπηρεσίας, για κάθε έκτακτη ανάγκη που θα παρουσιαστεί.

β) Να παραλάβει όλα τα αρχεία/βιβλία πριν την έναρξη του ωραρίου του που σχετίζονται με τη νοσηλευτική υπηρεσία, όπως προγράμματα νοσηλευτικού προσωπικού των τμημάτων, πρωτόκολλα, ευρετήρια τηλεφώνων υπαλλήλων, λογοδοσία κ.α..

γ) Να ενημερωθεί εγγράφως, για το συνολικό αριθμό ασθενών που νοσηλεύονται στο νοσοκομείο.

δ) Να ενημερωθεί για τη γενική κατάσταση του νοσοκομείου, του τμήματος επειγόντων περιστατικών, μονάδων/χειρουργείων, εξωνοσοκομειακών δομών.

ε) Να ενημερωθεί για τη δύναμη των νοσηλευτικών τμημάτων/κλινικών/μονάδων σε διαθέσιμες κλίνες, θερμοκοιτίδες και αναπνευστήρες.

στ) Να ενημερωθεί για το πρόγραμμα εργασίας Νοσηλευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού, για το ωράριο εργασίας του, αλλά και του επόμενου που θα ακολουθήσει.

ζ) Να ενημερωθεί για τον αριθμό των ασθενών που έκαναν εισαγωγή ή νοσηλεύονται σε βαριά γενική κατάσταση.

η) Να επισκέπτεται τα νοσηλευτικά τμήματα, επιβλέπει και ελέγχει την εργασία του Νοσηλευτικού προσωπικού.

θ) Να ενημερωθεί από τον υπεύθυνο νοσηλευτή κάθε τμήματος αναφορικά με:
•Το συνολικό αριθμό ασθενών που νοσηλεύει.
•Την γενική κατάσταση του τμήματος, την βαρύτητα και την επάρκεια σε υλικά.
•Τη δύναμη σε διαθέσιμες κλίνες (την καταγράφει σε ειδική φόρμα).
•Το πρόγραμμα εργασίας Νοσηλευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού (επάρκεια, απουσίες, επικουρίες, άρνηση εκτέλεσης υπηρεσιακών καθηκόντων, έγκαιρη προσέλευση Νοσηλευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού).
•Τον αριθμό των ασθενών που νοσηλεύονται σε βαριά γενική κατάσταση.
•Την ανάγκη υποστήριξης ασθενών από εθελοντές/αποκλειστικές.
•Τα Προβλήματα διατροφής – σιτίσεως – παρεντερικής διατροφής, ιματισμού, αποστείρωσης, μεταφοράς ασθενών, μεταφοράς εργαστηριακών, αίματος και παραγώγων αίματος.

ι) Να φροντίζει για την αποτελεσματική αντιμετώπιση προβλημάτων όταν ειδοποιείται από τους Νοσηλευτές της βάρδιας για κάθε έκτακτο συμβάν.

Ειδικότερα ο εφημερεύων Νοσηλευτής ενημερώνεται :
•Σε περίπτωση θανάτου ασθενή
•Σε περίπτωση έκτακτης εισαγωγής ασθενή
•Σε οποιαδήποτε μετακίνηση ασθενή (εντός, εκτός Νοσοκομείου)
•Σε περίπτωση ατυχήματος μέσα στο χώρο του Νοσοκομείου
•Σε περίπτωση προβλημάτων και αντιδράσεων ψυχικά πασχόντων
•Σε περιπτώσεις εξόδων ασθενών για οποιονδήποτε λόγο
•Σε περιπτώσεις λαθών χορηγήσεως φαρμάκων ή νοσηλείας ή σε περιπτώσεις ελλείψεως φαρμακευτικού ή υγειονομικού υλικού.
•Για κάθε πρόβλημα που θα παρουσιαστεί και δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθεί από το νοσηλευτή βάρδιας.

ια) Να ανακατανέμει Νοσηλευτικό και Βοηθητικό Προσωπικό εάν προκύψει ανάγκη σε ανθρώπινο δυναμικό. Εφόσον υπάρχει δυνατότητα, επιλεγεί από το προσωπικό που γνωρίζει το νοσηλευτικό ή βοηθητικό έργο του τμήματος που θα καλύψει επικουρικά.

ιβ) Να χορηγεί δίωρη άδεια σε Νοσηλευτικό και Βοηθητικό Προσωπικό όταν κρίνει ότι οι συνθήκες εργασίας το επιτρέπουν στα νοσηλευτικά τμήματα/κλινικές/μονάδες. Ενημερώνει το ειδικό βιβλίο δίωρων αδειών (ενυπόγραφα). Οι δίωρες άδειες παρέχονται σε περιορισμένο αριθμό σύμφωνα με τις οδηγίες της Διεύθυνσης.

Υπόμνημα της ΕΝΕ
για το θεσμό του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή

ιγ) Να ελέγχει την προσέλευση ή καθυστέρηση του Νοσηλευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού στον χώρο εργασίας και να αναζητήσει υπάλληλο ώστε έγκαιρα να καλυφτούν οι ανάγκες σε προσωπικό.

ιδ) Να συντονίσει ενέργειες μαζί με τον υπεύθυνο νοσηλευτή του τμήματος και κάθε αρμόδιο, ώστε οι ανάγκες σε υλικά που θα χρειαστούν για την αντιμετώπιση έκτακτων και επειγουσών αναγκών, να καλυφτούν από άλλο τμήμα/κλινική/μονάδα, το φαρμακείο, την τραπεζαρία, την κεντρική ιματιοθήκη ή ακόμη και άλλο νοσοκομείο. Καταγράφει στη Λογοδοσία και ενημερώνει το Γρ. Τομεαρχών για το δανεισμό υλικών από τμήμα σε τμήμα του νοσοκομείου ή με άλλο νοσοκομείο.

ιε) Να ενημερώνεται συνεχώς απο το ΤΕΠ, για τον ρυθμό προσέλευσης ασθενών, επάρκεια ιατρείων, χρόνο αναμονής ασθενών, προσέλευση ασθενών με βαριά γενική κατάσταση υγείας ή θάνατο. Επικοινωνεί και με το Γραφείο Κίνησης ασθενών.

ιστ) Να επικοινωνεί με το συντονιστή γιατρό της εφημερίας, σε ημέρα εφημερίας στο ΤΕΠ, όταν ο χρόνος αναμονής των ασθενών αυξάνεται σημαντικά και να φροντίζει για την ανάπτυξη επιπλέον ιατρείων, ώστε να μειωθεί ο χρόνος αναμονής. Εφόσον, ο συντονιστής γιατρός δεν συνεργάζεται επικοινωνεί και ενημερώνει το Δ/ντή Νοσηλευτικής Υπηρεσίας και το Διοικητή. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καταγράφονται στην Λογοδοσία του εφημερεύοντα νοσηλευτή.

ιζ) Να μεριμνά για την τήρηση της λίστας των αποκλειστικών.
ιη) Όταν ασθενής εξέλθει από το Νοσοκομείο χωρίς άδεια ή εξιτήριο (με ή χωρίς συνοδό) και νοσηλεύεται με εισαγγελική εντολή, ο εφημερεύων νοσηλευτής καταγράφει το περιστατικό στη λογοδοσία, όπως και στην περίπτωση της επιστροφής του ασθενή και της ακύρωσης του σήματος απόδρασης, απο το γραφείο κίνησης.

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις:
•εάν ο υπεύθυνος γιατρός κρίνει απαραίτητο να επιστρέψει ο ασθενής στο νοσοκομείο τότε το γραφείο κινήσεως αποστέλλει με φαξ τη γραπτή αναφορά που έχει ετοιμάσει ο γιατρός του τμήματος στη ΓΑΔΑ και ο Νοσηλευτής καταγράφει το περιστατικό στη λογοδοσία.
•εάν ο υπεύθυνος γιατρός κρίνει ότι δεν χρειάζεται να επιστρέψει ο ασθενής στο νοσοκομείο τότε καταγράφεται το περιστατικό στην Λογοδοσία του τμήματος/κλινικής/μονάδας, και ετοιμάζεται άμεσα το εξιτήριο του προς το Λογιστήριο ασθενών. Όλα τα παραπάνω στοιχεία καταγράφονται στην Λογοδοσία του εφημερεύοντα νοσηλευτή.

ιθ) Θάνατος ασθενή. Όταν ο ασθενής νοσηλεύεται με εισαγγελική εντολή: ο υπάλληλος του γραφείου κινήσεως ενημερώνει με φαξ που έχει ετοιμάσει ο γιατρός του τμήματος, τη ΓΑΔΑ και το ΑΤ της περιοχής. Το περιστατικό καταγράφεται στην Λογοδοσία του τμήματος/κλινικής/μονάδας και του Εφημερεύοντος νοσηλευτή.
Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις θανάτων ασθενών σε τμήματα/κλινικές/μονάδες ενημερώνεται ο εφημερεύων νοσηλευτής και καταγράφει τα στοιχεία του ασθενή στη Λογοδοσία.

κ) Να ενημερώνει άμεσα το Διευθυντή της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας με γρήγορη εκτίμηση του συμβάντος, σε περίπτωση επείγουσας κατάστασης (φωτιά, σεισμό κλπ).
Οι πληροφορίες που πρέπει να μεταδοθούν άμεσα είναι:
•Σύντομη περιγραφή του συμβάντος
•Έκταση καταστροφής
•Ασφαλής τοποθεσία
•Αριθμός ασθενών, προσωπικού – συνοδών που βρίσκονται στο χώρο
•Είδος βοήθειας που απαιτείται.

κα) Να ενημερώνει, καταγράφει το περιστατικό σε περίπτωση ατυχήματος νοσηλευτών/βοηθητικού προσωπικού, συνοδών/γονιών και ασθενών στο Βιβλίο Συμβάντων που υπάρχει στην γραμματεία της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας (ενυπόγραφα). Ενημερώνει, όταν κρίνει αναγκαίο, την Επιτροπή Λοιμώξεων ή άλλο αρμόδιο τμήμα.

κβ) Να αναφέρει οτιδήποτε συνέβη στην διάρκεια της υπηρεσίας του γραπτώς και υπογράφει σε ειδικό βιβλίο.

Όλες οι ανωτέρω παρατηρήσεις και επισημάνσεις αναφορικά με τη φύση, το ρόλο και τις αρμοδιότητες ενός εφημερεύοντος νοσηλευτή, ενισχύουν το νόμιμο και βάσιμο χαρακτήρα τους, εφόσον ανατρέξουμε στον αντίστοιχο θεσμό των εφημεριών των ιατρών, των φαρμακοποιών, των χημικών, των βιοχημικών, των βιολόγων και των λοιπών ειδικοτήτων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 88 του Νόμου 2071/1992.
Επιπροσθέτως, ως εφημερεύων Νοσηλευτής ορίζεται υπάλληλος του κλάδου Νοσηλευτών ΠΕ/ΤΕ, με απόφαση της Διεύθυνσης της οικείας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

Η σχετική απόφαση της Διεύθυνσης της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας εκδίδεται στο τέλος κάθε μήνα και προβλέπει τον ορισμό τακτικών εφημερευόντων Νοσηλευτών, μετά των αναπληρωματικών τους, για τον επόμενο μήνα.

Οι ορισθέντες ως αναπληρωματικοί εφημερεύοντες εκτελούν τα καθήκοντά τους, εφόσον οι τακτικοί εφημερεύοντες απουσιάζουν ή κωλύονται. Η εκτέλεση των καθηκόντων των αναπληρωματικών εφημερευόντων, καθώς και οι λόγοι απουσίας ή κωλύματος των τακτικών εφημερευόντων, βεβαιώνονται με πράξη του Προϊσταμένου της οικείας Νοσηλευτικής Υπηρεσίας.

Ο εφημερεύων Νοσηλευτής απαγορεύεται να εκτελεί βάρδια σε τμήμα, παράλληλα με την εφημερία.

Με την εφαρμογή του παρόντος ευελπιστούμε ότι θα τεθεί ένα τέλος στον άναρχο έως τώρα θεσμό του εφημερεύοντος νοσηλευτή, βελτιώνοντας σημαντικά την καθημερινή του ενασχόληση με τη διοίκηση της Νοσηλευτικής υπηρεσίας, τόσο κατά το απογευματινό και νυχτερινό ωράριο, όσο και τις ημέρες των αργιών.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΓΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΕΚΝΟΥ

Με άρθρο 31 του Νόμου 4440/2016, προστέθηκε 8η παράγραφος στο άρθρο 53 του Υπαλληλικού Κώδικα- Ν. 3528/2007- και καθιερώθηκε δικαίωμα άδειας των υπαλλήλων με αποδοχές, σε περίπτωση ασθενείας των ανηλίκων τέκνων τους.

Ειδικότερα, η παράγραφος 8 του άρθρου 53 ΥΚ προβλέπει: «Υπάλληλοι που έχουν ανήλικα τέκνα δικαιούνται άδεια με αποδοχές έως τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος σε περίπτωση ασθένειας των τέκνων τους. Για τους υπαλλήλους που είναι τρίτεκνοι ή πολύτεκνοι, η ως άνω άδεια ανέρχεται σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος. Για τους υπαλλήλους που είναι μονογονείς, η ως άνω άδεια ανέρχεται σε έξι (6) εργάσιμες ημέρες για κάθε ημερολογιακό έτος.»

Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών εξεδόθη η υπ' αριθμ. πρωτ.:ΔΙΔΑΔ/Φ.49Κ/5/οικ.32342/ 19-12-2016 εγκύκλιος του Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης η οποία αναφέρει: «Με το άρθρο 31 του ν. 4440/2016 θεσμοθετείται δικαίωμα άδειας μεαποδοχές για τους υπαλλήλους λόγω ασθένειας των ανήλικων τέκνων τους κατόπιν προσκόμισης σχετικής ιατρικής βεβαίωσης. Το δικαίωμα αυτό ανέρχεταισε τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες το έτος.

Ειδικά για τους υπαλλήλους που είναι πολύτεκνοι ή τρίτεκνοι, το δικαίωμα αυτό ανέρχεται σε πέντε (5) εργάσιμεςημέρες το έτος. Για τους υπαλλήλους που είναι μονογονείς, η άδεια αυτή ανέρχεται σε έξι (6) εργάσιμες ημέρες το έτος, πρόκειται δε για άδεια πουσυναρτάται με την κατ' αποκλειστικότητα άσκηση της γονικής μέριμνας ανήλικουτέκνου από έναν γονέα (άρθρο 53 του Ν.3528/2007, όπως ισχύει)».

Για τη χορήγηση της άδειας ασθένειας τέκνων επομένως απαιτείται να προσκομιστεί σχετική ιατρική βεβαίωση,ι όχι απαραίτητα από δημόσιο Νοσοκομείο. Η δε ιδιότητα τριτέκνων, πολυτέκνων και μονογονέων είναι αυτονόητο ότι έχει ήδη γνωστοποιηθεί στην οικεία Υπηρεσία των υπαλλήλων δια της προσκομιδής των απαιτούμενων δικαιολογητικών (πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, απόφαση ή συμφωνητικό ανάθεσης επιμέλειας ανηλίκων τέκνων κλπ).

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

«Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΝΟΣΟΥ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ»

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε το Σάββατο 18 Μαρτίου, η Νοσηλευτική Συνάντηση Ογκολογίας « Η διαδρομή της νόσου μέσα από φράσεις και εικόνες» του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Μεταξά. Η συνάντηση διοργανώθηκε από τη Διεύθυνση Νοσηλευτικής Υπηρεσίας σε συνεργασία με το Αυτοτελές Τμήμα Ελέγχου Ποιότητας, Έρευνας & Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης στο Αμφιθέατρο του Ραλλείου Γυμνασίου Λυκείου στον Πειραιά.

Τη συνάντηση χαιρέτησαν μεταξύ άλλων ο Πανωσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης της Μητρόπολης Πειραιώς, πατέρας Χρυσόστομος, ο Αντιπεριφερειάρχης Πειραιώς κος Γαβρίλης Γεώργιος, ο Αντιπρόεδρος της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος και Πρόεδρος της ΠΑΣΥΝΟ κος Δάγλας Αριστείδης και η Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας του Αντικαρκινικού Νοσοκομείου Μεταξά κα Μανούσου Αικατερίνη.

Τις συνεδρίες της ημερίδας συντόνισαν οι δημοσιογράφοι ο κος Δημάκας Λουκάς, η κα Φωτιάδη Ιωάννα, ενώ πλαισιώθηκαν από διεπιστημονικές ομάδες αξιολόγων επιστημόνων από όλες τις ειδικότητες, γιατροί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί.

Με μέσο την τέχνη μεταδόθηκαν στους επαγγελματίες υγείας μηνύματα για την σημασία της ενσυναίσθησης και της διεπιστημονικής προσέγγισης στη βελτίωση της θεραπευτικής σχέσης των ασθενών και της παρεχόμενης φροντίδας. Σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς η ηθική ικανοποίηση είναι το λάφυρο των σύγχρονων Ελλήνων νοσηλευτών και όλων των επαγγελματιών υγείας.

Έγινε κατανοητό, επομένως, πόσο νευραλγικός είναι ο ρόλος τους στην πορεία της υγείας του ασθενή. Η μέθεξη του κάθε επαγγελματία στη θεραπευτική διαδικασία του ασθενή, με τον οποίο έχει καθημερινή επαφή, προκαλεί ανακούφιση στον τελευταίο, διότι έμπρακτα του αποδεικνύει πως δεν είναι μόνος στην μάχη.

Όπως , λοιπόν, ένας νεφελοσυνάκτης καλλιτέχνης αποδίδει με χρώμα στον καμβά λογιών συναισθήματα, έτσι και η ελπίδα, οι ανάγκες και οι προσδοκίες των ογκολογικών ασθενών αρμόζει να καλύπτονται στο μέγιστο βαθμό από κάθε επαγγελματία υγείας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
Ε.Α.Ν.Π ΜΕΤΑΞΑ

«Συνάντηση ΕΝΕ με τον ΠΙΣ για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας»

Την Παρασκευή 17 Μαρτίου, αντιπροσωπία της ΕΝΕ αποτελούμενη από τους κ.κ. Αριστείδη Δάγλα, Γεώργιο Αβραμίδη, Μαρία Μηλάκα και Αγορίτσα Κουλούρη, συναντήθηκε στα γραφεία του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου με το ΔΣ του Ινστιτούτου Επιστημονικών Ερευνών κατόπιν πρόσκλησης της προέδρου κ. Μαρίας Τσιρώνη, προκειμένου να τεθεί ένα κοινό πλαίσιο πρότασης, αναφορικά με το σχεδιασμό των νέων υπηρεσιών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Με συνισταμένη τη διατήρηση του δημόσιου και δωρεάν χαρακτήρα του συστήματος υγείας, οι εκπρόσωποι της ΕΝΕ τόνισαν την ανάγκη της ανάδειξης του ρόλου του Νοσηλευτή στην ΠΦΥ και της θεσμοθέτησης της ειδικότητας του Κοινοτικού Νοσηλευτή, μέσα σε ένα δίκτυο φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας που θα εστιάζει στην πρόληψη και τη φροντίδα των πληθυσμών αναφοράς και θα διαρθρώνεται διοικητικά σε διακριτές και ισότιμες υπηρεσίες: Την Ιατρική, τη Νοσηλευτική και τη Διοικητική.
Με την πεποίθηση ότι οι τελικοί αποδέκτες των υπηρεσιών υγείας θα τύχουν της καλύτερης δυνατής αντιμετώπισης από τη διεπιστημονική ομάδα υγείας, στην οποία πρωταγωνιστικό ρόλο θα έχει ο γιατρός και ο νοσηλευτής, η συνεργασία της ΕΝΕ με τον ΠΙΣ θα συνεχιστεί και σε άλλους τομείς της υγειονομικής πραγματικότητας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Αριστείδης Δάγλας

ΠΑΣΥΝΟ - ΕΣΥ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αρ.Πρωτ.:54
Αθήνα 09/03/2017

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΕΡΩΤΗΜΑ – ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Της δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «Πανελλήνια Συνδικαλιστική Νοσηλευτική Ομοσπονδία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ), που εδρεύει στην Αθήνα, Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 117 και εκπροσωπείται νομίμως

Αφορμή για τη σύνταξη και υποβολή του παρόντος είναι η πρακτική που ακολουθείται σε πολλά δημόσια νοσοκομεία της χώρας, δυνάμει της οποίας ανατίθεται στον ίδιο υπάλληλο η εκτέλεση καθηκόντων, που αντιστοιχούν σε δύο θέσεις ευθύνης οργανικών μονάδων διαφορετικού επιπέδου.

Για παράδειγμα είναι σύνηθες στο νοσοκομείο «ΚΑΤ» ο ίδιος νοσηλευτής να εκτελεί κατ΄ανάθεση ταυτόχρονα με τα καθήκοντα προϊσταμένου νοσηλευτικού τμήματος και τα καθήκοντα προϊσταμένου νοσηλευτικού τομέα.

Κατά την δική μας εκδοχή και ερμηνευτική προσέγγιση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, η ως άνω πρακτική ουδέν έρεισμα ευρίσκει επί της κείμενης νομοθεσίας.

Στο σημείο, μάλιστα, αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί, ότι η επίμαχη πρακτική ακολουθείται και εφαρμόζεται, ακόμη και όταν δεν καταλείπεται πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του άρθρου 87 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, ήτοι όταν δεν συντρέχει περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του οικείου προϊσταμένου, ώστε να πρέπει να τεθεί σε λειτουργία ο μηχανισμός της αναπλήρωσης.

Με άλλα λόγια έχει συμβεί να ανακαλείται η πράξη ανάθεσης καθηκόντων θέσεως ευθύνης σε υπηρετούντα, και πάντως μη απόντα ή κωλυόμενο, προϊστάμενο και τα καθήκοντά του να ανατίθενται σε υπάλληλο που ήδη εκτελεί χρέη προϊσταμένου σε άλλη οργανική μονάδα. Το αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι ο τελευταίος προϊστάμενος να επιφορτίζεται με την εκτέλεση καθηκόντων, που αντιστοιχούν σε δύο θέσεις ευθύνης, χωρίς, ωστόσο, να έχει παρατηρηθεί προηγουμένως κάποιο κενό σε θέση ευθύνης, που να καθιστούσε επιβεβλημένη την αναπλήρωση.
Συναφώς προβάλλεται, ότι σε μια τέτοια περίπτωση αδυνατούν να τύχουν εφαρμογής και οι ρυθμίσεις του άρθρου 7 παρ. 8 περίπτωση 14 του Νόμου 3329/2005, σύμφωνα με τις οποίες ο διοικητής του νοσοκομείου, μεταξύ των λοιπών αρμοδιοτήτων του, αναθέτει προσωρινά καθήκοντα Προϊσταμένου Διεύθυνσης, Υποδιεύθυνσης και Τομέα μέχρι την πλήρωση των θέσεων αυτών. Κι αυτό γιατί οι ως άνω διατάξεις εγκαθιδρύουν την σχετική αρμοδιότητα του διοικητή ενός νοσοκομείου στην περίπτωση που υπάρχει κενή κάποια θέση ευθύνης και μέχρι της πληρώσεως τούτης.

Σε συνέχεια των ανωτέρω ερωτάται η υπηρεσία Σας, αν είναι κατά νόμο επιτρεπτή η ταυτόχρονη ανάθεση στον ίδιο υπάλληλο καθηκόντων που αντιστοιχούν σε περισσότερες θέσεις ευθύνης, ιδίως όταν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων είτε του άρθρου 87 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, είτε, ειδικώς επί των δημόσιων νοσοκομείων, εκείνων του άρθρου 7 παρ. 8 περίπτωση 14 του Νόμου 3329/2005.
Αναμένοντας για τις δικές Σας ενέργειες, παραμένουμε στη διάθεσή Σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Αριστείδης Δάγλας

Ο Γ. Γραμματέας
Γεώργιος Αβραμίδης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος αναφορικά με την παρασκευή των κυτταροστατικών φαρμάκων στα νοσοκομεία

Αφορμή για τη σύνταξη του παρόντος αποτέλεσαν βάσιμες πληροφορίες και καταγγελίες, που κάνουν λόγο για ανάθεση σε Νοσηλευτές της παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων, τα οποία χορηγούνται εν συνεχεία σε καρκινοπαθείς ασθενείς που υποβάλλονται σε χημειοθεραπεία. Είναι γεγονός, ότι η ανωτέρω πρακτική ακολουθείται σε περισσότερα νοσηλευτικά ιδρύματα όλης της χώρας, δημιουργώντας μείζονα ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας, καθώς και ερωτηματικά αναφορικά με την ορθή και σύννομη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ του πάσης φύσεως προσωπικού των Νοσοκομείων.

Η ΕΝΕ, αντιλαμβανόμενη το μέγεθος του προβλήματος και αναλογιζόμενη τους κινδύνους που ανακύπτουν από τη συγκεκριμένη πρακτική, επιθυμεί δια του παρόντος να καταστήσει γνωστό, ή άλλως να αποσαφηνίσει, το υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο, που, αφενός ρυθμίζει τον τρόπο παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων και, αφετέρου, προσδιορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα του Νοσηλευτικού προσωπικού.

Αρχικώς, λοιπόν, θα πρέπει να επισημανθούν οι διατάξεις του άρθρου 1 του Προεδρικού Διατάγματος 351/1989, περί του καθορισμού των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων των Τμημάτων Νοσηλευτικής, καθώς και του Προεδρικού Διατάγματος 210/2001. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, δεν προκύπτει αρμοδιότητα αυτών όπως παρασκευάζουν κυτταροστατικά φάρμακα. Με άλλα λόγια, η παρασκευή κυτταροστατικών φαρμάκων δεν εμπίπτει στο πεδίο των θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων του Νοσηλευτικού προσωπικού.

Πέραν του ζητήματος της αρμοδιότητας, η ΕΝΕ οφείλει να υπογραμμίσει την επικινδυνότητα της διαδικασίας παρασκευής των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων. Πρόκειται για φάρμακα υψηλής τοξικότητας, τα οποία δύνανται να έχουν μεταλλαξιογόνες και καρκινογόνες επιδράσεις σε υγιείς οργανισμούς, εάν έρθουν σε επαφή με το δέρμα ή προκαλέσουν μόλυνση μέσω του αναπνευστικού συστήματος. Αυτομάτως γίνεται αντιληπτό, ότι η παρασκευή τέτοιων φαρμάκων πρέπει να γίνεται υπό αυστηρούς όρους υγιεινής και ασφάλειας, ήτοι από εξειδικευμένο προσωπικό με κατάλληλο εξοπλισμό και σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους. Σε διαφορετική περίπτωση, όπου δεν λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης, τίθεται ευθέως σε κίνδυνο η υγεία τόσο των νοσηλευομένων ασθενών, όσο και του προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων.
Στο σημείο αυτό αξίζει να τονισθεί, ότι η κείμενη νομοθεσία, εθνική και κοινοτική, περί των όρων υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας είναι εξαιρετικά λεπτομερής και αυστηρή, δημιουργώντας ένα αποτελεσματικό πλέγμα προστατευτικών διατάξεων για κάθε κατηγορία εργαζομένων.
Αρχικώς λοιπόν, το άρθρο 44 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα (Νόμος 2683/1999) προβλέπει, ότι οι υπάλληλοι έχουν δικαίωμα στη διασφάλιση συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας τους. Για τους όρους υγιεινής και ασφάλειας του χώρου εργασίας των υπαλλήλων και για τον έλεγχο τήρησής τους ισχύουν οι ειδικές διατάξεις.
Με την παραπάνω διάταξη αναγνωρίζεται δημόσιο δικαίωμα υπέρ των υπαλλήλων το οποίο είναι αγώγιμο, δηλαδή θεμελιώνει την αξίωση και ενώπιον δικαστηρίου για την παροχή της νόμιμης προστασίας σε περίπτωση άρνησης ή παράλειψης της Διοίκησης.

Περαιτέρω, η συγκεκριμένη διάταξη συνδέεται άμεσα με το άρθρο 46§4 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα, που προβλέπει ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έχουν δικαίωμα να διαπραγματεύονται με τις αρμόδιες αρχές για τους όρους, την αμοιβή και τις συνθήκες εργασίας των μελών τους.

Σύμφωνα, δε, με το άρθρο 662 του Αστικού Κώδικα, ο εργοδότης οφείλει να διαρρυθμίζει τα σχετικά με την εργασία και με το χώρο της καθώς και τα σχετικά με τη διαμονή, τις εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα ή εργαλεία, έτσι ώστε να προστατεύεται η ζωή και η υγεία του εργαζόμενου.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που ψηφίστηκε από τα Συμβαλλόμενα Μέρη στις 18-10-1961, ενώ στη χώρα μας κυρώθηκε από το Νόμο 1426/1984 και ετέθη σε ισχύ στις 21-03-1984.

Όπως γίνεται αντιληπτό, ο νομοθέτης έχει θεσπίσει σειρά όρων και προϋποθέσεων, προκειμένου να διαφυλάξει με αποτελεσματικό τρόπο την υγεία των εργαζομένων που εκτίθενται σε νοσηρούς και επικίνδυνους παράγοντες. Οι εν λόγω διατάξεις σαφώς καταλαμβάνουν και το προσωπικό που παρασκευάζει τα κυτταροστατικά φάρμακα. Δυστυχώς, στην πράξη αποδεικνύεται καθημερινά η ελλιπέστατη εφαρμογή των συγκεκριμένων διατάξεων, γεγονός που δικαιολογεί την ουσιαστική και ευθεία παρέμβαση της ΕΝΕ επί του ζητήματος.

Περαιτέρω, το Προεδρικό Διάταγμα 307/1986 (Προστασία της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε ορισμένους χημικούς παράγοντες κατά τη διάρκεια της εργασίας τους), η εφαρμογή του οποίου έχει επεκταθεί, δια του άρθρου 3§1 του ΠΔ 77/1993 στο Δημόσιο, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιέχει διατάξεις θεσπίζουσες τις οριακές τιμές των χημικών παραγόντων και τις υποχρεώσεις των εργοδοτών προς λήψη μέτρων ασφαλείας, ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το άρθρο 5, σύμφωνα με το οποίο «σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του Ν. 2224/94 με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/3293/30-9-1988 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του Ν.1836/89. Σε κάθε κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του Ν. 2224/94».

Το ΠΔ 307/1986 συμπληρώθηκε από το ΠΔ 77/1993, προκειμένου να εναρμονιστεί η ελληνική νομοθεσία με την οδηγία του Συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ της 16ης Δεκεμβρίου 1988 περί της προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία εκθέσεώς τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους σε χημικά, φυσικά και βιολογικά μέσα. Το άρθρο 2 του ΠΔ 77/1993 τονίζει ακόμη μια φορά την ανάγκη και, παράλληλα, την υποχρέωση του εργοδότη να λαμβάνει τα μέτρα του άρθρου 26 του Ν. 1568/85.
Σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ περί των ελαχίστων προδιαγραφών ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους, εκδόθηκε το ΠΔ 395/1994, το οποίο τροποποιήθηκε δια του ΠΔ 89/1999 και του ΠΔ 155/2004. Βασική μέριμνα του συγκεκριμένου ΠΔ είναι η λήψη, εκ μέρους του εργοδότη, των αναγκαίων μέτρων, ώστε ο εξοπλισμός εργασίας που τίθεται στη διάθεση των εργαζομένων μέσα στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να είναι κατάλληλος για την προς εκτέλεση εργασία ή κατάλληλα προσαρμοσμένος προς το σκοπό αυτό, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων κατά τη χρησιμοποίησή του. Παράλληλα, προβλέπεται ειδική ενημέρωση των εργαζομένων, εκπαίδευσή τους αναφορικά με τη χρήση του εξοπλισμού και δυνατότητα συμμετοχής τους σε σχετικές διαβουλεύσεις με τον εργοδότη.

Παρεμφερές είναι και το περιεχόμενο του ΠΔ 396/1994, περί των ελαχίστων προδιαγραφών ασφαλείας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία.

Δοθείσης της υψηλής τοξικότητας καθώς και των μεταλλαξιογόνων και καρκινογόνων επιδράσεων των κυτταροστατικών φαρμάκων, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στο ΠΔ 399/1994, περί της προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ. Το εν λόγω προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά την εργασία σε «καρκινογόνους παράγοντες ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες», καθώς και την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων από αυτούς τους κινδύνους. Τονίζεται, ότι, όπως έχει κριθεί από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (υπόθεση C-2/97, Societa italiana petroli Spa (IP) της 17-12-1998), εθνική διάταξη υποχρεώνουσα τον εργοδότη να μειώσει την έκθεση των εργαζομένων σε καρκινογόνο παράγοντα ανεξάρτητα από τη σχετική αξιολόγηση του κινδύνου δεν αντίκειται προς την εν λόγω οδηγία, εφόσον συνιστά μέτρο ενισχυμένης προστασίας των όρων εργασίας επιτρεπόμενο από το άρθρο 118 Α§3 της Συνθήκης ΕΚ και από την οδηγία 90/394. Αμέσως γίνεται αντιληπτό ότι το ΔΕΚ υιοθετεί μια νομολογία και μια πολιτική άκρως προστατευτική προκειμένου περί εργαζομένων που εκτίθενται σε καρκινογόνους παράγοντες.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το ΠΔ 105/1995, το οποίο εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ, ο εργοδότης πρέπει να προβλέπει και να εξασφαλίζει την ύπαρξη σήμανσης ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, όταν οι υπαρκτοί ή πιθανοί κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν ή να μειωθούν επαρκώς με τα τεχνικά μέσα συλλογικής προστασίας ή με μέτρα, μεθόδους ή διαδικασίες οργάνωσης της εργασίας. Η σηματοδότηση ασφάλειας των χώρων εργασίας, σε καμιά περίπτωση δεν υποκαθιστά ή περιορίζει την λήψη των αναγκαίων εκάστοτε μέτρων προστασίας των εργαζομένων. Τηρουμένων των ελαχίστων αυτών προδιαγραφών σήμανσης, παρέχεται μια επιπλέον δυνατότητα προστασίας της υγείας των εργαζομένων που εκτίθενται σε επικίνδυνους παράγοντες.

Ιδιαίτερης μνείας πρέπει να τύχουν και οι διατάξεις του ΠΔ 186/1995. Σκοπός του εν λόγω ΠΔ είναι η προσαρμογή της Ελλη-

νικής νομοθεσίας περί υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων προς τις διατάξεις των οδηγιών 90/679/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26.11.1990 και 93/88/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12.10.1993 για την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους λόγω της έκθεσής τους κατά τη διάρκεια της εργασίας σε βιολογικούς παράγοντες.
Σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ εκδόθηκε το ΠΔ 16/1996 για τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας, ενώ το ΠΔ 17/1996 προβλέπει μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.

Η αναγνώριση του δικαιώματος του αναφέρεσθαι προκειμένου περί της μη εφαρμογής των διατάξεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη αποκτά ιδιαίτερη σημασία ενόψει της παράνομης πρακτικής που ακολουθείται σε πολλά νοσοκομεία της χώρας κατά τη διαδικασία παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων.
Στο ίδιο προστατευτικό για την υγεία των εργαζομένων πνεύμα κινούνται και οι διατάξεις του ΠΔ 338/2001 (Προστασία της υγείας και ασφαλείας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες). Επίσης, ο εργοδότης, για να προστατεύεται η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων από ατυχήματα, συμβάντα ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την παρουσία επιβλαβών χημικών παραγόντων στο χώρο εργασίας, καθορίζει διαδικασίες (σχέδια δράσης) οι οποίες μπορούν να εφαρμόζονται όταν συμβεί ένα τέτοιο γεγονός, προκειμένου να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες. Οι ρυθμίσεις αυτές περιλαμβάνουν σχετικές ασκήσεις ασφάλειας, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικά, και κατάλληλες εγκαταστάσεις πρώτων βοηθειών.

Από το πλέγμα όλων των παραπάνω διατάξεων, προκύπτει άμεσα, ότι η διαδικασία παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων, ως εργασία ενέχουσα σοβαρούς κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων, υπόκειται σε πλήθος ειδικών διατάξεων της εθνικής αλλά και της κοινοτικής νομοθεσίας, που αποβλέπουν στη θέσπιση προληπτικών κυρίως μέτρων, ικανών να διασφαλίσουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας και σεβασμού των όρων υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας.
Κατόπιν τούτων, καθίσταται σαφές ότι η παρασκευή των χημειοθεραπευτικών φαρμάκων στα νοσοκομεία οφείλει να διενεργείται από εξειδικευμένο προσωπικό, διαθέτον τις απαιτούμενες προς αυτό γνώσεις και φέρον τον απαραίτητο εξοπλισμό, σε χώρους ειδικώς και καταλλήλως διαμορφωμένους. Πιο συγκεκριμένα, το αρμόδιο εν προκειμένω προσωπικό είναι οι νοσοκομειακοί φαρμακοποιοί, κλάδος που δημιουργήθηκε δια του άρθρου 89 του Νόμου 2071/1992.

Συμπερασματικά, η ΕΝΕ υπογραμμίζει, ότι η ανάθεση της παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων στο νοσηλευτικό προσωπικό των νοσοκομείων αποτελεί πρόδηλη παραβίαση της κείμενης νομοθεσίας, ενώ εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους για την υγεία ασθενών και εργαζομένων.

Θυμίζουμε τέλος ότι στις 6/9/20216 με αρ. πρωτ. Γ4α/Γ.Π.66007 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας (επισυνάπτεται), προκύπτει ότι κανένας νοσηλευτής δεν πρέπει να συμμετέχει στις διαδικασίες διάλυσης των εν λόγω φαρμάκων και ανασφαλούς χορήγησής τους στους ασθενείς.

Τέλος, η ΕΝΕ παρακολουθεί από κοντά την τήρηση της νομιμότητας και διαβεβαιώνει όλους τους εμπλεκόμενους ότι θα παρεμβαίνει άμεσα προκειμένου να υπερασπιστεί τα δικαιώματα των μελών της.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος
Δημήτριος Σκουτέλης

Ο Γεν. Γραμματέας
Αριστείδης Δάγλας

Διοικητικό Συμβούλιο Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος

ΠΡΟΕΔΡΟΣ	ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Α΄	ΠΙΣΤΟΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Β΄	ΚΩΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΔΑΓΛΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΜΠΕΛΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ
ΤΑΜΙΑΣ	ΜΠΙΖΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ	ΔΟΝΤΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΕΛΗ	ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΔΡΑΧΤΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΙΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
	ΚΟΣΚΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
	ΜΑΡΚΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
	ΜΠΑΡΚΑΣ ΣΥΜΕΩΝ
	ΠΟΝΤΙΣΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Η καρδιά των Νοσηλευτών μας χτυπάει στην Κρήτη

Με μνημεία που μαρτυρούν τη μακρά και πλούσια ιστορία του, αλλά και σύγχρονα αξιοθέατα και φιλόξενους κατοίκους, το Ηράκλειο κρατά τα σκήπτρα της Κρήτης και αντιπροσωπεύει επάξια την ομορφιά, τη ζωντάνια και τον πολιτισμό της.

Η πόλη του Ηρακλείου αποτελεί τη μεγαλύτερη πόλη της Κρήτης και την τέταρτη, σε πληθυσμό, πόλη της χώρας. Χτισμένη στη βόρεια ακτή του νησιού με θέα το Κρητικό Πέλαγος, μοιάζει να προστατεύεται από τα παλιά Ενετικά τείχη, το πιο σημαντικό μνημείο που άφησε η Ενετική κατοχή, τα οποία υποδηλώνουν το περιπετειώδες παρελθόν της πόλης.

Η ιστορία συνδέει το μέρος με την αρχαιότητα και την Ευρώπη. Στην Κρήτη, σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, ο Δίας, ο πατέρας των θεών, έφερε την όμορφη νεαρή παρθένα Ευρώπη με την οποία ήταν ερωτευμένος. Η ρομαντική τους συνεύρεση απέδωσε το γιο τους, το Μίνωα, του οποίου το όνομα δανείστηκε από όλους τους βασιλιάδες της Κρήτης, καθώς και τον ιστορικό της πολιτισμό. Κατά τη διάρκεια των Μινωικών χρόνων το Ηράκλειο ήταν πιθανότατα το λιμάνι της Κνωσού, το λίκνο του Μινωικού πολιτισμού (2000-1450 π.Χ.).

Κατά τον 9ο μ.Χ. αιώνα οι Άραβες κατέλαβαν την Κρήτη και ίδρυσαν στη θέση του Ηρακλείου μια νέα πόλη που ονόμασαν RabdhalKhandak (Κάστρο του χάνδακος). Το όνομα Χάνδακας χρησιμοποιείται ακόμα από πολλούς κατοίκους της πόλης του Ηρακλείου.

Κατά τη διάρκεια του 14ου αιώνα, η πόλη περιήλθε στα χέρια των Βενετών. Η Ενετική περίοδος διήρκεσε τεσσερισήμισι αιώνες και ήταν η περίοδος μεγάλης προόδου για την πόλη σε ότι αφορά την ανάπτυξη σε τομείς, όπως το εμπόριο, η αρχιτεκτονική, η λογοτεχνία και η τέχνη γενικότερα. Ο παγκοσμίως γνωστός ζωγράφος Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (El Greco) γεννήθηκε στο Ηράκλειο όπου και εργάστηκε αρχικά.

Πολλά Ενετικά μνημεία υπάρχουν ακόμα στο Ηράκλειο, όπως τα παλαιά τείχη τα οποία περιβάλουν το παλαιό μέρος της πόλης, το φρούριο στο λιμάνι της πόλης (Κούλες), η Λότζια, η κρήνη του Μοροζίνη κ.α.

Το 1898 το νησί της Κρήτης ανέκτησε την αυτονομία του από την Οθωμανική αυτοκρατορία και το 1912 ενώθηκε με την Ελλάδα.

Όποιος έρχεται στο Ηράκλειο, γνωρίζει το φημισμένο μουσείο Μινωικής τέχνης και το παλάτι της Κνωσού. Επιπλέον, το Αρχαιολογικό Μουσείο του Ηρακλείου θεωρείται σαν ένα από τα καλύτερα στο είδος του σε ολόκληρο τον κόσμο.

Το μεγαλύτερο και λαμπρότερο κέντρο του Μινωικού πολιτισμού, η Κνωσός, βρίσκεται 5 χιλιόμετρα νότια από το ιστορικό κέντρο της πόλης του Ηρακλείου. Στον χώρο, στην ανατολική πλευρά εκτός λόφου, όπου βρίσκονται σήμερα τα λαμπρά ερείπια της μινωικής Κνωσού, έχουν βρεθεί ίχνη νεολιθικής εγκατάστασης που χρονολογούνται από το 6000 π.Χ.

Γι' αυτούς που λατρεύουν τη λογοτεχνία, το Ηράκλειο σίγουρα αποτελεί ένα πόλο έλξης. Εδώ ο Νίκος Καζαντζάκης, ένας από τους πιο διάσημους Έλληνες συγγραφείς του 20ου αιώνα, γεννήθηκε, ανατράφηκε και έζησε για πάρα πολλά χρόνια. Ενταφιάστηκε σε ένα μικρό οχυρό πάνω σε ένα λόφο, πολύ κοντά στο κέντρο της πόλης. Ένα ενδιαφέρον μέρος αποτελεί το μουσείο που είναι αφιερωμένο σε αυτόν στο χωριό Μυρτιά (15 χιλιόμετρα νότια από την πόλη του Ηρακλείου).

Έτσι, το Ηράκλειο είναι μια κοσμοπολίτικη πόλη, που ευελπιστούμε να κατακλυστεί από χιλιάδες Νοσηλευτές και επαγγελματίες υγείας στις 27 του Απρίλη, σε μια καθιερωμένη πλέον συνάντηση γεμάτη ζωντάνια και παλμό.

Σας περιμένουμε.

Επιτροπές

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΑΓΛΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΤΟΛΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΕΛΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΑΡΔΙΚΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΔΟΞΙΑ
ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ
ΓΙΟΒΑΝΟΓΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΔΟΝΤΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΡΑΧΤΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΑ
ΚΑΚΑΝΗΣ ΦΙΛΙΠΠΟΣ
ΚΑΡΑΛΙΟΛΙΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ
ΚΙΟΥΣΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΚΟΣΚΙΝΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΚΟΥΡΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΚΩΝΣΤΑ ΣΟΦΙΑ
ΚΩΣΤΙΚΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΚΩΤΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΛΕΜΠΕΣΗ ΕΛΕΝΗ
ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΜΑΝΤΖΑΝΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ
ΜΑΡΚΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΜΗΛΑΚΑ ΜΑΡΙΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΜΠΑΚΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΜΠΑΚΕΛΛΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΜΠΑΛΙΟΖΟΓΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΠΑΡΚΑΣ ΣΥΜΕΩΝ
ΝΙΚΟΛΟΥ ΕΥΑΝΘΙΑ
ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΠΑΣΑΛΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΠΙΣΤΟΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΠΟΝΤΙΣΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΡΕΜΠΕΤΣΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΙΖΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΑΛΗΚΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ
ΣΕΛΕΜΙΔΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΚΟΥΤΕΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΤΖΙΑΤΖΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΤΟΓΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΤΣΙΑΒΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΤΟΠΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΒΟΓΙΑΤΖΙΔΑΚΗ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΜΕΛΗ ΑΣΗΜΙΝΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΑΣΤΥΡΑΚΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΒΛΑΧΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΒΡΥΣΑΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΓΑΒΡΙΛΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΔΡΑΚΑΚΗ ΠΟΠΗ
ΗΛΙΑΚΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΚΑΛΟΜΟΙΡΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΚΑΛΠΑΚΙΔΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΚΩΦΙΔΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ
ΜΙΧΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ
ΜΠΛΑΖΟΥ ΘΕΟΝΥΜΦΗ
ΞΥΔΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΟΡΦΑΝΙΩΤΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΠΑΠΑΛΑ ΕΛΕΝΗ
ΠΕΡΓΑΜΑΛΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΟΤΣΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΡΙΝΑΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΠΡΟΙΣΤΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΥΡΓΙΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
ΡΑΣΙΔΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
ΣΑΛΒΑΡΑΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ
ΣΑΜΑΡΙΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΣΟΥΛΑΤΑΤΟΥ ΙΟΚΑΣΤΗ
ΤΣΟΥΜΑΝΗ ΝΑΤΑΛΙΑ
ΦΑΝΟΥΡΑΚΗ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΥΛΟΥΡΗ ΑΓΟΡΙΤΣΑ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΜΕΛΗ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΑΝΥΦΑΝΤΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ
ΓΙΑΓΚΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΔΑΝΤΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΖΑΡΚΑΔΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΖΩΓΡΑΦΑΚΗΣ - ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΙΝΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΥ ΑΘΗΝΑ
ΚΑΠΕΛΛΑ ΜΑΡΙΑ
ΚΑΡΑΛΗ ΝΕΚΤΑΡΙΑ
ΚΑΥΚΙΑ ΘΕΟΔΩΡΑ
ΚΛΕΙΣΙΑΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΚΟΥΡΑΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΚΑΚΗ ΒΑΪΑ
ΜΑΝΤΖΟΥΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΜΑΡΝΕΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΜΕΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ
ΜΕΛΙΔΟΝΙΩΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΜΠΑΡΟΥΞΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΜΠΕΛΑΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ
ΜΠΟΛΙΚΑΣ ΜΑΝΟΣ
ΜΠΟΥΖΑΣ ΛΟΥΚΑΣ
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΠΑΤΕΛΑΡΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ
ΠΟΛΥΚΑΝΔΡΙΩΤΗΣ ΤΖΑΝΝΗΣ
ΣΑΡΙΔΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΚΑΝΔΑΛΑΚΗ ΝΕΚΤΑΡΙΑ
ΣΠΙΝΘΟΥΡΗ ΜΑΡΙΑ
ΦΑΣΟΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΦΡΑΔΕΛΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΠΙΖΑΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ ΡΟΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΜΕΛΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΟΥ ΕΥΤΥΧΙΑ
ΣΤΑΘΑΡΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΣΤΕΡΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
ΧΑΡΙΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
ΧΟΝΔΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΟΥ ΧΡΥΣΟΥΛΑ
BORNICHE DIDIER
DRAGICA SIMUNEC
GENNARO ROCCO
KEARNS THOMAS
KOUTROUBAS THEODOROS
LOREDANA SASSO
SILVESTRO ANNALISA
TIMOFTE MIRCEA
ZOLTAN BALOGH

ΕΝΕ

ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

www.enne2017.gr

Ηράκλειο 2017

27-30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

AQUILA ATLANTIS HOTEL

9ο 10ο Πανελλήνιο Πανευρωπαϊκό

Επιστημονικό & Επαγγελματικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

fepi European Council of Nursing Regulators

Με τη στήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ρυθμιστικών Αρχών Νοσηλευτικής

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

PROOPSIS Consulting S.A.